

NAPREDNO MERJENJE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Zaradi vse večjega naraščanja porabe različnih energentov (električne energije, plina, vode) je prav upravljanje z energijo ključni element pri optimalni uporabi energentov in zmanjšanju emisij CO₂. Osnova upravljanja z energenti in posledično zaračunavanja porabe je merjenje porabe energentov.

Za merjenje porabe vsakega od energentov so v množični uporabi še vedno elektromehanski števc, ki jih danes vse bolj nadomeščajo pametni električni števc. Po direktivi 2012/27/EU Evropskega parlamenta in sveta o energetske učinkovitosti je eden osnovnih ciljev poleg zmanjšanja porabe tudi uvedba napredne infrastrukture (angl. Advanced Metering Infrastructure), poznane tudi kot pametno merjenje (angl. Smart Metering). Pametno merjenje je izvedeno z naprednimi digitalnimi merilniki in sistemi, ki medsebojno komunicirajo in si izmenjujejo informacije o porabi in ceni porabljene energije. V Sloveniji je trenutno zamenjanih že več kot 50 % vseh zastarelih gospodinskih števc, do leta 2025 pa naj bi vse stare števc zamenjali s pametnimi.

Kaj so pametni števc in katere so prednosti naprednega sistema merjenja?

Pametni števc omogočajo meritve rabe tako električne energije kot tudi preostalih energentov (plin in voda). Glavna prednost pametnega števca je avtomatsko posredovanje vrednosti porabe energije dobavitelju električne energije, kar pomeni, da ni potrebe po fizičnem popisu meritev števca enkrat letno, kar je bilo potrebno v primeru indukcijskih (elektromehanskih) števc. Le-ti so še vedno na trgu predvsem zaradi njihove dolge življenjske dobe, zanesljivosti ter robustnosti. Velika prednost pametnega števca je v števcu vgrajen odklopnik, ki ima poleg možnosti daljinskega vklopa in izklopa tudi funkcijo omejevanja električne moči oz. trenutne porabe. V primeru nastalih preobremenitev in izklopa napajanja lahko uporabnik števec sam s pritiskom na tipko ponovno vključi v omrežje, s čimer se izogne strošku obiska serviserja zaradi zamenjave glavnih varovalk. Števec omogoča možnost merjenja več tarif ter izvajanje ukrepov prilagajanja odjema in upravljanja s porabo. Določene parametre kakovosti dobavljene električne energije bo odjemalec lahko spremljal tudi preko spletnih ali mobilnih aplikacij.

Novi števc, poleg že omenjenega, omogočajo tudi nadaljnji razvoj novih storitev na energetske trgu. Med novimi tržnimi ponudniki energetske storitev naj omenimo nadzor gospodinskih aparatov na podlagi cenejših tarif električne energije. Vsak dan je v Sloveniji vedno več uporabnikov opremljenih s pametnimi števci, ki omogočajo integracijo v sistem naprednega merjenja, ki bo mogoč le ob vsej ostali potrebni komunikacijski in informacijski infrastrukturi.

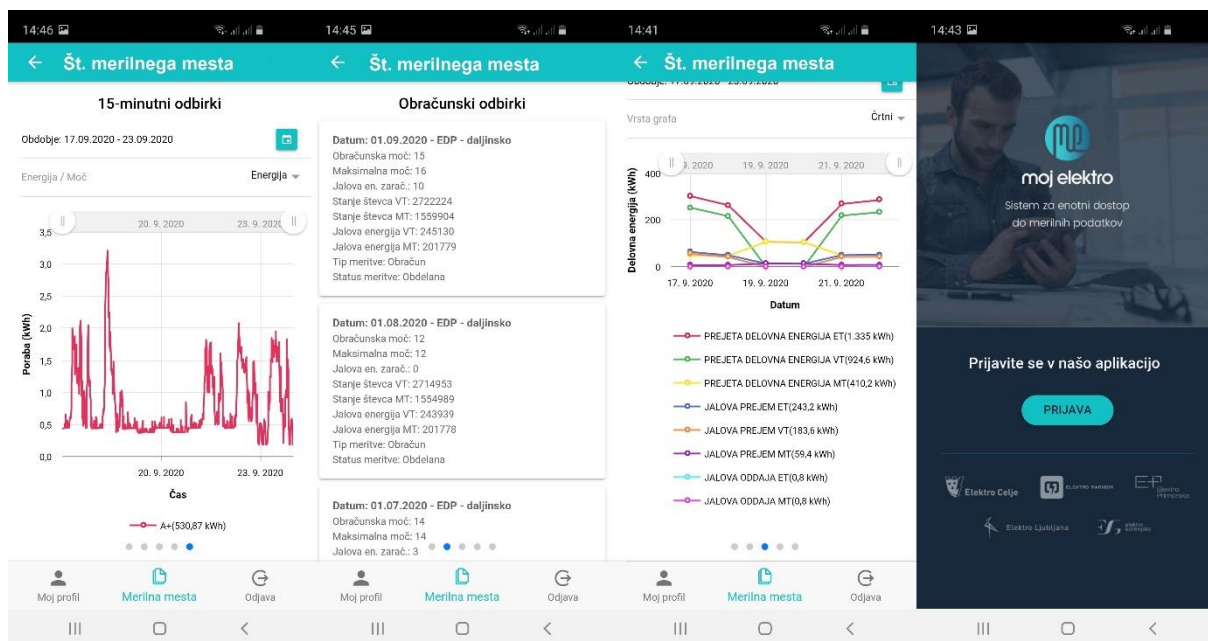
Pametni števeci (<https://eu.landisgyr.com/>)

Moj elektro – sistem za enotni dostop do merilnih podatkov

Slovenska elektrodistribucijska podjetja (Elektro Celje, Elektro Maribor, Elektro Primorska, Elektro Ljubljana in Elektro Gorenjska, združena v Gospodarskem interesnem združenju distribucije električne energije (P.R.)) so vzpostavila brezplačni spletni portal, preko katerega je vsem lastnikom merilnih mest omogočen dostop do vseh svojih merilnih podatkov, ne glede na elektrodistribucijsko območje ali dobavitelja.

Na portal Moj elektro je potrebna prijava s podatki lastnika. Po opravljeni prijavi in dodanih merilnih mestih boste dostopali do podatkov o tehnični opremljenosti merilnega mesta ter do mesečnih obračunskih podatkov porabljene električne energije. Imeli boste tudi pregled nad porabljeno električno energijo v preteklih dnevih v izbranem časovnem obdobju in porabljeno energijo v 15-minutnih intervalih za pretekle dneve. Časovni prikaz podatkov je odvisen od tega, kako je merilno mesto opremljeno in od razpoložljivosti podatkov v merilnem centru elektro distributerja.

Centraliziran dostop do merilnih podatkov pomeni, da bomo lahko svoja merilna mesta, in s pooblastilom tudi merilna mesta drugih lastnikov, lahko vključili v portal, kjer bo na enem mestu kjerkoli in kadarkoli možen dostop do merilnih podatkov. Za mobilne uporabnike operacijskega sistema Android in iOS je na voljo tudi brezplačna mobilna aplikacija.

Pogled v Android aplikacijo Moj elektro (Energap)

Uporabnik ima lahko v portalu dodanih več različnih merilnih mest, ki se samodejno dodajo na podlagi davčne številke uporabnika. V prikazu lahko preklaplja med pogledom za vsa merilna mesta, poslovna ali fizična merilna mesta. Ob kliku na merilno mesto se uporabniku prikažejo podrobnosti. V zavihku Obračunski podatki oz. odbirki lahko spremljamo vse obračune za zadnjih 36 mesecev. Gre za navedene obračunane vrednosti za posamezno merilno mesto v določenem obračunskem obdobju. Za vsak obračun lahko pogledamo tudi podrobnosti.

Za izbrano merilno mesto lahko pregledujemo dnevna stanja, v kolikor imamo števec z daljinskim odčitavanjem. Za merilna mesta, ki imajo tudi proizvodne vire (npr. sončna elektrarna), se prikaže tudi proizvedena energija, ki gre v električno omrežje. Če je merilno mesto tehnično ustrezno opremljeno lahko pregledujemo tudi stanje vsakih 15 minut. V tem intervalu lahko spremljamo tudi količino energije, ki jo oddamo v omrežje.